

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/138
KARAR NO : 1984/438

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 Sayılı Yasa'nın değişik 13.Maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanıklar : Süleyman Ulus-Duran Özen

O L A Y : 1-14.12.1979 tarihinde Antalya'da eski elektrik santralında bekçi olan Hüseyin Selçuk'un gece vardiyası olan işe başlama saati için saat 24.00 sıralarında evinden iş yerine gitmekte olduğu sırada sanık tarafından üç el ateş edilmek suretiyle bir ay iş ve gücünden kalacak derecede yaralandığı, aralarında siyasi görüş ayrılığı bulunduğu gerekçeleriyle sanık hakkında ilk soruşturma yapılması istemiyle Antalya C.Savcılığınca kamu davası açılmıştır.

Antalya Sorgu Hakimliği:4.11.1980 günü,1980/193-160 sayı ile;yaptığı ilk soruşturma sonucunda,sanığın yakınıncıyı tasarlayarak öldürmeye teşebbüs eylemine uyan TCY.nın 450/4.,62.,6136 Sayılı Yasa'nın 13/1.maddesi uyarınca cezalandırılması için hakkındaki son soruşturmanın Antalya Ağır Ceza Mahkemesinde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

2-14.12.1979 günü,bekçi Hüseyin Selçuk'un yaralanması olayından sanık Duran Özen'in mahkemede verdiği ifadede Süleyman Ulus'a atfı cürümde bulunarak suçu bu sanığın işlediğini iddia etmesi nedeni ile Antalya C.Savcılığınca bu sanık hakkında da eylemine uyan TCY.nın 64.maddesi aracılığı ile 448.,62. ve 6136 Sayılı Yasa'nın 13.maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle ek iddianame ile kamu davası açılmıştır.

Antalya 2.Ağır Ceza Mahkemesi:her iki dava dosyasını birleştirerek,24.12.1982 günü,Esas 1980/219,Karar 1982/227 sayı ile;sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan bulunduğu, ayrıca İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesince bu dosyanın istendiği gerekçesiyle görevsiz olduğuna karar vermiştir.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi:Sanıklar hakkında İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığınının 7.10.1982 günlü,1982/386 esas sayılı

.../...

iddianamesi ile ve TCY.nın 146/1.maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle açılan kamu davası ile Antalya Ağır Ceza Mahkemesinden görevsizlik kararı ile gelen ve anılan mahkemenin 1980/219 esasında kayıtlı davayı birleştirerek yaptığı yargılama sonucunda;14.4.1983 günü,1982/368 Esas,1983/71 Karar sayı ile;sanıklar hakkında açılan davada tüm suçlardan mahkûmiyetlerine karar vermiştir.

Sanıkların temyiz istemi üzerine,konuyu inceleyen Askeri Yargıtay 5.Dairesi;sanıkların TKEP/GEB isimli yasa dışı örgüt üyesi olduklarına ve bu örgüt adına mağdur Hüseyin Selçuk'u öldürmeye teşebbüs eylemini ifa ettiklerine dair dosyada yeterli delil olmadığı,cihetle TCY.nın 448.,müteakip maddelerinin sanıklara tatbiki gerekirken TCY.nın 146.maddesi uyarınca ceza tayinini yasaya aykırı görerek hükmün bozulmasına karar vermiştir.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi:Bozmaya uyarak yaptığı yargılama sonucunda,sanıkların TCY.nın 146.maddesine ilişkin suçlarından beraatlerine,diğer suçlardan mahkûmiyetlerine karar vermiş,sanık vekillerinin temyiz istemi üzerine konuyu inceleyen Askeri Yargıtay 5.Dairesi,sanıklara atılı ideolojik amaçla yakıncı Hüseyin Selçuk'u öldürmeye tam teşebbüs suçunun sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan olduğu,ancak 1402 Sayılı Yasa'nın değişik 13/a maddesindeki süre dışında işlendiği,sanıklar hakkında TKEP/GEB adlı yasa dışı örgüt adına hareket ettiklerine dair kafi delil olmadığından TCY.nın 146/1.maddesinden dolayı verilen beraat kararı kesinleşmiş olup,sıkıyönetim askerî mahkemelerinde devam eden herhangi bir davada sanık olarak yer almadıkları,bu suretle 1402 Sayılı Yasa'nın 13/b maddesindeki koşulun da gerçekleşmediği,sıkıyönetim mahkemesinin bu durumda görevsizlik kararı vermesi gerekirken bu hususu gözönüne almadan mahkûmiyet kararı vermesini yasaya aykırı görerek hükmü bozmuştur.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi:7.6.1984 günü,1984/93-98 sayı ile;bozmaya uyarak,atılı suçların 1402 Sayılı Yasa'nın 13/a maddesindeki sürede işlenmediği,13/b'de yer alan bağlantı koşullarının olayda gerçekleşmediği gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 Sayılı Yasa'nın 14.Maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş,dosya İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığının 25.7.1984 günlü,1982/10865-386-255-10/B sayılı yazısı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık

.../...

Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mustafa Aksoy, Türkân Güven, Necati Karakiş, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı 15.10.1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydınalp'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, tüm yurdu kapsamına alarak, 12.9.1980 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önceki bir tarihte, 14.12.1979 günü Antalya'da işlenmiştir.

Sanıklara atılı suçun siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu ve bu yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu dosya içerisinde bulunan belge, bulgu ve anlatımlarla belirlenmektedir.

Ancak suçun, 1402 Sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesi, sanıkların (TKEP) Türkiye Komünist Emek Partisi adlı örgütün üyesi olduklarını gösterir yeterli kanıtın dosyada yer almaması ve esasen anılan suçtan beraat etmiş olmaları gözönüne alındığında, sıkıyönetim askerî mahkemelerinde görülmekte olan davalarla ortak genel amaç bağlantısı içerisinde suçu işlediklerini gösteren, bunun organik ve örgütsel yönünü belirleyen belge ve bulguya dosyada rastlanmaması açısından davanın adli yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle Antalya 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Antalya 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 24.12.1982 günlü, Esas 1980/219, Karar 1982/227 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 15.10.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Türkân Güven

Üye

Ergun Argon

Üye

Yavuz T. Özgen

Üye

Muammer Aksüt

D/E

Bu kararın uygulanması için gerekli işlemleri başlatmak üzere görevlendirilenlerdir.
Başkan